

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เวลา ๐๘.๓๐ น.

สพเพ ตสนติ ทณฺทสฺส

สพเพ ภาณฺติ มจฺจุโน

อตฺตานํ อุปมํ กตฺวา

น หนฺย น ฆาตเย.

สัตว์ทั้งปวง หวาดต่ออาญา ล้วนกลัวต่อความตาย ควรทำตน

ให้เป็นอุปมาแล้ว ไม่ฆ่าเขาเอง ไม่พึงให้ผู้อื่นฆ่าผู้อื่น.

คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยใช้สุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดมาให้ จำนวน ๖ สุภาษิต
ข้างล่างนี้ มาประกอบอ้างอิง ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเชื่อมความ
ให้สมกับเรื่องในกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้กำหนดให้เขียนลงในกระดาษใบตอบตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป
ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

นตฺถิ โลเก รโห นาม ปาปกมฺมํ ปกฺขพฺโถ ปสฺสนติ วณฺฏตานิ ตํ พาโล มณฺยเต รโห. ขึ้นชื่อว่าที่ลับของผู้ทำความชั่วไม่มีในโลก คนทั้งหลายเห็น เป็นป่า แต่คนเขลาสำคัญที่นั่นว่าเป็นที่ลับ. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก จตุกกนิบาต	โย ปุพฺเพ กตฺกฺลยาณํ กตฺตโถ นาวพฺพชฺชติ ปจฺฉา กิจฺเจ สมนฺปนฺเน กตฺตารํ นาธิคฺจจติ. ผู้ก่อนทำความดีให้ ทำประโยชน์ให้ก่อน แต่ไม่สำนึกถึง (บุญคุณ) เมื่อมีกิจเกิดขึ้นภายหลัง จะหาผู้ช่วยทำไม่ได้. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ชาดก เอกนิบาต
โอวทฺธยานุสาเสยฺย อสพฺภา จ นิวารเย สตํ หิ โส ปิโย โหติ อสตํ โหติ อปฺปิโย. บุคคลควรเตือนกัน ควรสอนกัน และป้องกันจากคนไม่ดี เพราะเขาย่อมเป็นที่รักของคนดี แต่ไม่เป็นที่รักของคนไม่ดี. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	โกสขํ ภัยโต ทิสฺวา วิริยารมฺภณฺจ เขมโต อารทฺธวิริยา โทถ เอสา พุทฺธานุสาสนิ. ท่านทั้งหลายจงเห็นความเกียจคร้านเป็นภัย และเห็นการ ปรารถนาความเพียรเป็นความปลอดภัย แล้วปรารถนาความเพียรเถิด นี้เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย จริยาปิฎก
โย จ วสฺสสฺสํ ชีเว กุสฺสิโต หินฺวิริโย เอกาหํ ชีวิตํ เสยฺโย วิริยํ อารภโต ทพฺพํ. ผู้ใดเกียจคร้าน มีความเพียรเลว พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี แต่ผู้ปรารถนาความเพียรมั่นคง มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ประเสริฐกว่าผู้นั้น. คัมภีร์ที่มา : ขุททกนิกาย ธรรมบท	สพฺพทา สีสมนฺปนฺโน ปณฺณวา สฺสุมาทิโต อารทฺธวิริโย ปทิตฺตโต โอฆํ ตรติ ทุตฺตรํ. ผู้ถึงพร้อมด้วยศีล มีปัญญา มีใจมั่นคงดีแล้ว ปรารถนาความ เพียร ตั้งตนไว้ในกาลทุกเมื่อ ย่อมข้ามโอชะที่ข้ามได้ยาก. คัมภีร์ที่มา : สังยุตตนิกาย สคาถวรรค